

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Františka Švantnera a soudkyň JUDr. Milady Uhlířové a JUDr. Gabriely Barančíkové ve věci

žalobce: **KASEM CZ, s.r.o.**, IČO 26007444
sídlem Dolní Vlčkovice 85, 544 01 Vlčkovice v Podkrkonoší
zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Dorotíkovou
sídlem Krakonošovo náměstí 133, 541 01 Trutnov

proti

žalovanému: [redacted], IČO [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Karlem Vítkem
sídlem Dobrovského 25, 779 00 Olomouc

vedlejší účastník: **JUDr. Igor Olma**, soudní exekutor
sídlem nám. Míru 53/59, 568 02 Svitavy

o návrhu na nařízení předběžného opatření v řízení o zaplacení ceny zemědělských prací, o **odvolání žalovaného** proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 37 Cm 180/2011-414 ze dne 12. listopadu 2018

takto:

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 37 Cm 180/2011-414 ze dne 12. listopadu 2018 se potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Krajský soud v Hradci Králové jako soud I. stupně v záhlaví uvedeným usnesením rozhodl tak, že nařídil předběžné opatření, jímž zakázal JUDr. Igoru Olmovi, soudnímu exekutorovi Exekutorského úřadu Svitavy, nám. Míru 53/59, vyplatit účastníkovi [redacted] IČO [redacted] se sídlem [redacted] částku 1 128 500 Kč, již má v držení na základě exekuce vedené pod sp. zn. 111 EX 894/2016, a to až do právní moci rozsudku v řízení vedeném před Krajským soudem v Hradci Králové sp. zn. 37 Cm 180/2011.
2. Soud I. stupně vyšel z návrhu na vydání předběžného opatření, podle něhož Krajský soud v Hradci Králové vydal dne 24. 6. 2015 rozsudek č. j. 37 Cm 180/2011- 229, jenž Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 10. 2. 2016 č. j. 6 Cmo 278/2015-261 potvrdil. Proti rozsudkům podal žalovaný dovolání a Nejvyšší soud rozhodl rozsudkem ze dne 4. 9. 2018 č. j. 32 Cdo 4075/2016 o zrušení obou rozsudků a o vrácení věci Krajskému soudu v Hradci Králové k dalšímu řízení. Protože žalovaný po právní moci rozsudku Vrchního soudu nezaplatil dobrovolně přisouzenou částku řádně a včas, podal žalobce návrh na exekuci a exekutor JUDr. Igor Olma exekuci zahájil dne 22. 3. 2016 č. j. 111 EX 894/16. Exekuce byla pro některé úroky částečně zastavena a žalovaný složil na účet exekutora celou vymáhanou částku včetně příslušenství. Poté Nejvyšší soud svým usnesením ze dne 16. 10. 2016 č. j. 32 Cdo 4075/2016-359 odložil vykonatelnost rozsudku Vrchního soudu v Praze do právní moci rozhodnutí o dovolání a Krajský soud v Hradci Králové svým usnesením ze dne 2. 11. 2016 č. j. 20 Co 336/2016-158 odložil provedení exekuce do pravomocného skončení řízení o dovolání.

3. Podle soudu I. stupně povinný ve třicetidenní lhůtě od doručení výzvy soudního exekutora ke splnění vymáhané povinnosti složil dne 18. 4. 2016 částku 1 128 500 Kč na účet soudního exekutora, což byla žalovaná částka včetně příslušenství, nákladů řízení apod. V té době však vlastnil ještě některé nemovitosti a nechtěl tyto nemovitosti zatížit exekucemi. Během řízení o zaplacení, které počalo v prosinci roku 2011 se však postupně podle žalobce zbavil veškerého svého nemovitého majetku, když dne 4. 6. 2012 prodal své nemovitosti kupující [REDAKCE] za 1 500 000 Kč a dne 3. 5. 2018 prodal kupujícímu [REDAKCE] své poslední nemovitosti za kupní cenu 1 590 000 Kč. Obě smlouvy žalobce v kopii přiložil.
4. Podle žalobce žalovaný v současné době pobírá pouze starobní důchod a bydlí v nájemním bytě a žádný další postihnutelný majetek nevlastní. Podle žalobce, jestliže žalovaný požádá o zastavení exekuce a o navrácení jím složené částky, exekutor tomuto jeho návrhu bude muset vyhovět, částku mu navrátit a podle žalobce hrozí důvodná obava, že se v budoucnu svého případného nároku nedomůže.
5. Žalobce proto na ochranu svých práv proto požádal soud I. stupně, aby pozastavil výplatu celkové dlužné částky z rukou exekutora žalovanému až do pravomocného rozhodnutí ve věci a uložil žalovanému, aby uvedené strpět, když pouze tak by se žalobce mohl, podle svého názoru, v případě úspěchu ve věci uspokojit z částky složené u JUDr. Igora Olmy. V opačném případě má hrozit nebezpečí, že žalovaný částku převezme a vzhledem k jeho dosavadnímu postoji a chování je podle žalobce více než pravděpodobné, že bude-li povinen v budoucnu žalobkyni dlužnou částku uhradit, dobrovolně tak neučiní a exekučně na něm nebude možné nic vymoci.
6. Proti usnesení soudu I. stupně podal odvolání žalovaný (dále též odvolatel) a domáhal se zamítnutí návrhu na vydání předběžného opatření, případně zrušení napadeného usnesení a vrácení věci soudu I. stupně k dalšímu projednání a rozhodnutí s tím, že napadené usnesení je nesprávné, když soud I. stupně zejména nesprávně a neúplně zjistil skutkový stav věci a nesprávně věc právně posoudil. Pro vydání předběžného opatření podle odvolatele nebyly splněny předpoklady ve smyslu § 102 o. s. ř. ve vztahu k § 74 a § 76 o. s. ř. Odvolatel poukázal na skutečnost, že Nejvyšší soud rozsudkem sp. zn. 32 Cdo 4075/2016-378 ze dne 4. 9. 2018 zrušil jak rozsudek odvolacího soudu, tak prvostupňový rozsudek, a věc vrátil pro nepřezkoumatelnost Krajskému soudu v Hradci Králové k dalšímu řízení. Podle odvolatele žalobce v návrhu na vydání předběžného opatření bagatelizuje závěry Nejvyššího soudu, když nepřezkoumatelnost rozhodnutí a opomenuté důkazy podle odvolatele představují závažné vady rozhodnutí soudu a celý soudní spor se tak podle odvolatele ocitá na začátku, přičemž doposud nenastaly účinky koncentrace řízení.
7. Podle odvolatele žalobce v návrhu na vydání předběžného opatření bezdůvodně předjímá, že bude ve sporu úspěšný a bez podkladů a argumentů tvrdí, že je pravděpodobné, že bude-li žalovaný povinen v budoucnu žalobci dlužnou částku uhradit, dobrovolně tak neučiní a exekučně na něm nebude možné nic vymoci. Podle odvolatele žalovaný naopak svým dosavadním jednáním prokázal, že i pokud spor prohraje, je připraven dlužnou částku hradit. Zdůraznil, že mu bylo vyhověno v návrhu na odklad vykonatelnosti vadného rozsudku. Přesto složil dobrovolně na účet exekutora jistotu podle § 54 odst. 5 exekučního řádu ve výši celé vymáhané částky včetně úroků, nákladů nalézacího řízení, ale i nákladů exekučního řízení. Podle odvolatele ani další jednání žalovaného nemůže být považováno za jednání odůvodňující zásah do jeho vlastnického práva prostřednictvím předběžného opatření blokujícího vrácení jistoty, kterou žalovaný složil na účet exekutora. Odvolatel se dále vyjádřil i k prodeji hospodářské nemovitosti v roce 2012 [REDAKCE] a to v návaznosti na jím tvrzený útlum své podnikatelské činnosti s ohledem na věk a jeho zdravotní stav. Tento prodej neměl podle odvolatele vliv na jeho schopnost složit jistotu ve výši celé vymáhané pohledávky na účet exekutora a z toho důvodu podle odvolatele nevzniká obava, že by výkon posléze vydaného rozhodnutí byl ohrožen.

8. Ohledně prodeje nemovitosti [REDAKCE] dle kupní smlouvy ze dne 3. 5. 2018 uvedl, že předmětem prodeje je rozestavěný dům, jenž žalovaný nemůže s ohledem na věk a zdravotní stav dokončit. Stavbu prodal, aby rozestavěná stavba nechátrala a nesnižovala se její hodnota. Nemovitost v r. 2018 žalovaný prodal za situace, kdy měl již složenou jistotu na exekuci. K prodeji nemovitosti a opatření si finančních prostředků nutila žalovaného podle jeho argumentace i sama skutečnost, že žalovaný již 18. 4. 2016 složil vysokou finanční částku jako jistotu v rámci exekuce a peníze mu chyběly. Podle odvolatele není pravdou, že by starobní důchod byl jediným jeho příjmem, když žalovaný stále ještě hospodaří na zemědělském pozemku (byť se jedná o podstatně menší část z jeho původního rozsahu hospodaření) a má tedy i určitý další příjem prokazovaný daňovými priznáním za rok 2017.
9. Žalovaný podle svého přesvědčení svým jednáním nedává žádný důvod k obavě, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, když celou priznanou částku včetně nákladů řízení složil dobrovolně jako jistotu na účet exekutora z důvodu, že podal dovolání a žádal o odklad a zastavení exekuce a jeho přístup v rámci exekučního řízení je až neobvykle konstruktivní oproti jiným povinným.
10. Odvolatel dále poukázal na skutečnost, že poté, kdy Nejvyšší soud dal dovolání žalovaného za pravdu a oba pravomocné nalézací rozsudky zrušil, nastala situace, kdy by měla být probíhající exekuce zastavena a finanční prostředky ve výši 1 128 500 Kč by mu měly být vráceny po jejich několikaleté blokaci. Žalobcem navržený zásah do majetkové sféry žalovaného, prodlužující blokaci peněz žalovaného až do pravomocného skončení nalézacího řízení, kdy není důvodná obava z ohrožení výkonu posléze vydaného rozhodnutí, podle odvolatele neobstojí, neboť jde o nepřiměřený zásah do práva žalovaného vlastnit majetek a mít z něj užitek.
11. Podle odvolatele je částka ve výši 1 128 500 Kč blokována v nepřiměřeném rozsahu, když sporná jistina činí pouze 352 662,50 Kč a sporná je i sazba a výše úroků, přičemž nebylo rozhodnuto o nákladech nalézacího řízení. V částce, složené jako jistota je blokována i náhrada nákladů exekuce v celkové výši minimálně 100 000 Kč, jež po zastavení exekuce musí jít k tíži oprávněného.
12. Podle odvolatele musí soud při zvažování toho, zda jsou dány předpoklady pro vydání předběžného opatření zvažovat i přiměřenost újmy, která by nařízením předběžného opatření vznikla žalovanému a tato nesmí být zřejmě nepřiměřená výhodě, které se nařízením předběžného opatření dostane žalobci. Proto by měla být podle jeho názoru zvážena skutečnost, že žalovaný nemohl více než 2,5 roku od 18. 4. 2016 nakládat s peněžní částkou ve výši 1 128 500 Kč, již složil jako jistotu, což samo o sobě mělo dopad do jeho majetkové sféry a vedlo jej i k prodeji nemovitosti v r. 2018 a podle napadeného rozhodnutí by tento stav měl přetrvávat další čas, když nalézací řízení trvalo již 8 let a nyní se ocitá na počátku. Na žalovaného je tak podle odvolatele vytvářen zcela nepřiměřený tlak zasahující jeho majetkovou sféru, a to v běžném řízení o vymáhání pohledávky, kdy jeho dosavadní obrana byla důvodná. Podle odvolatele napadeným usnesením soud nepřiměřeně zasáhl do práva žalovaného vlastnit majetek a je mu způsobována škoda spočívající v tom, že blokováne finanční prostředky nemůže užívat, nemůže je investovat uložením na úrok do banky nebo je investovat do svého podnikání. Na druhou stranu žalobce zablokováním prostředků podle odvolatele získal nepřiměřenou výhodu, kdy se nyní ocitá v poměrně komfortní situaci, že bude celé opakované nalézací řízení vést jako věřitel, který má již v nalézacím řízení spornou pohledávku zajištěnou a soudně exekuoanou ještě před skončením nalézacího řízení.
13. V této souvislosti odvolatel poukázal na skutečnost, že soud uložil žalobci složit nedostatečnou jistotu ve výši 50 000 Kč k zajištění škody, jež by vznikla předběžným opatřením, ačkoli složená jistota zjevně nepostačuje k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, když se jedná přibližně o obvyklou výši ročních úroků z blokováne částky za 1 rok. Odvolatel uzavřel, že by spíše měla být uvedená částka složena do úschovy soudu, když není důvod, aby tuto částku nadále držel exekutor za situace, kdy exekuce musí být zastavena.

14. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal napadené usnesení včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a to dle § 212 a § 212a o. s. ř., avšak odvolání žalovaného důvodným neshledal.
15. Odvolací soud konstatuje, že v daném případě je nutno vycházet z § 102 o. s. ř., podle něhož je-li třeba po zahájení řízení zatímně upravit poměry účastníků nebo je-li po zahájení řízení obava, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, může soud nařídit předběžné opatření.
16. Jak je zřejmé z § 75c odst. 1 o. s. ř. předseda senátu nařídí usnesením předběžné opatření, jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.
17. Z § 76 odst. 1 písm. d) o. s. ř. vyplývá, že předběžným opatřením může být účastníku uloženo, aby nenakládal s určitými věcmi nebo právy.
18. Podle § 76 odst. 2 o. s. ř. předběžným opatřením lze uložit povinnost někomu jinému než účastníku jen tehdy, lze-li to na něm spravedlivě žádat.
19. Z právní úpravy týkající se předběžného opatření konečně vyplývá, že předpoklady pro nařízení předběžného opatření jsou představovány - osvědčením tvrzeného práva a potřebností požadované zatímní úpravy poměrů. Tyto předpoklady v daném případě splněny byly a argumenty odvolatele ani před odvolacím soudem neobstály.
20. V daném případě jde o předběžné opatření podle § 102 o. s. ř. v rámci řízení, v němž se žalobce prostřednictvím své advokátky, jež nepochybně zná situaci a nevystavila by svého klienta nebezpečí postihu v podobě případné náhrady škody způsobené předběžným opatřením, domáhá zaplacení za provedené zemědělské práce, přičemž aktuální výše vymáhaného nároku, s ohledem na neustále nabíhající příslušenství, přesahuje částku 1 000 000 Kč. Již na základě uvedeného je zřejmé, že nemůže obstát bagatelizace uplatněného nároku, kdy žalovaný poukazuje pouze na jistinu a nechává v pozadí příslušenství uplatňovaného nároku.
21. Pro účely předběžného opatření postačuje, že žalobce svá tvrzení dokládá v žalobě a dále ve spise označenými a připojenými listinami a jinými důkazy, přičemž nárok žalobce byl dostatečně osvědčen shora uvedenými rozhodnutími soudu I. stupně ve věci samé, jakož i soudu odvolacího, byť v rámci dovolacího řízení dovolací soud napadená rozhodnutí ve věci samé zrušil a soudu I. stupně vytkl formální nedostatky spočívající v tom, že soud I. stupně nevysvětlil proč neprovedl žalovaným navržené důkazy a neuvedl ustanovení hmotného práva, jež na zjištěný skutkový stav aplikoval.
22. K odvolatelem napadaným úvahám soudu I. stupně a k jeho úsudku o naplnění ustanovení umožňující nařídit předběžné opatření po zahájení řízení z obavy, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, odvolací soud konstatuje, a to, aniž by předjímal rozhodnutí ve věci samé, že z rozhodovací praxe je zřejmé, že žádná z osob zbavující se svého dohledatelného majetku, jak se ukázalo vždy následně, svůj úmysl zkrátit své věřitele v tomto směru předem nikdy nezveřejňovala. Vždy je na profesionálně připravovaných orgánech (v daném případě na soudech), aby s profesionální pečlivostí zkoumaly a hodnotily každý detail postupu tvrzeného dlužníka, v daném případě osoby žalovaného, transformujícího svůj dohledatelný majetek do peněz vyznačujících se velmi nesnadnou dohledatelností svého pohybu a s tím související možností jejich ukrytí před věřiteli, navíc za situace, kdy žalovaný v rámci svého odvolání uvádí svůj úmysl si případně odblokované finanční prostředky užívat, investovat je v bankách, případně je investovat do svého podnikání.
23. Z těchto důvodů nelze soudu I. stupně ničeho vytknout, jestliže uvedený sporný postup žalovaného, zpeněžujícího svůj kontrolovatelný nemovitý majetek, vedl soud I. stupně za daných

okolností k tomu, aby ve velmi krátké době stanovené zákonem pro rozhodnutí o předběžném opatření, zohlednil i tuto skutečnost v rozhodnutí o přijetí správného závěru o nezbytnosti nařízení předběžného opatření.

24. Odvolací soud tak sdílí závěr soudu I. stupně, učiněný po velmi pečlivém posouzení návrhu na vydání předběžného opatření z hlediska zákonných předpokladů pro vydání tohoto rozhodnutí. Proto i podle názoru odvolacího soudu byly v daném případě osvědčeny skutečnosti, jež jsou rozhodující pro uložení omezení účastníkovi v rámci předběžného opatření.
25. Potřeba zatímní úpravy v daném konkrétním sporu vyplývá jednak ze značné výše vymáhané pohledávky, jednak z úmyslů žalovaného, jak by s odblokovanými prostředky naložil a konečně i z toho, že shora uvedeným zákonným způsobem zadržované prostředky, určené pro případné uspokojení věřitele, nejsou nahraditelné ze strany dlužníka v případě, že by mu byly zablokované prostředky uvolněny k jejich užívání, investování v bankách a do podnikání.
26. Uvedený dílčí závěr učinil odvolací soud z údajů uvedených v odvolání žalovaného, podle něhož bez prodeje rozestavěného domu v roce 2018 by se nedostal k potřebným finančním prostředkům, když složení exekutorem vymáhaného nároku ve výši 1 128 500 Kč mělo mít průmět do dopadu do majetkové sféry žalovaného a právě tento dopad jej vedl k prodeji nemovitosti v r. 2018. Je tak zřejmé, že žalovaný má možnost uspokojovat své potřeby z prostředků získaných prodejem rozestavěného domu v roce 2018, něco málo si vydělá, na počasi závislou, zemědělskou výrobou, navíc značně utlumenou, jak sám v odvolání uvádí. V případě uvolnění zablokovaných peněz a jejich rozpuštění do nedohledatelných aktivit však žalovaný již nemá žádné další zdroje ke splnění případně žalobci přisouzené pohledávky a naděje věřitele na uspokojení přisouzené pohledávky by se zmenšila na minimum.
27. V této souvislosti odvolací soud neshledává důvodnou argumentaci žalovaného poukazující na tvrzené dobrovolné složení peněžních prostředků, z čehož je dovozováno jeho případné dobrovolné placení v případě jeho neúspěchu ve sporu. Důvodem je skutečnost, že jestliže by žalovaný plnil dobrovolně tak, jak uvádí, nebylo by zapotřebí zásahu exekutora na základě návrhu na zahájení exekučního řízení. Žalovaným uváděná „dobrovolnost“ byla přitom nasměrována právě jen činností exekutora, jenž by v případě nespolupráce postihl výkonem rozhodnutí předmětný rozestavěný dům žalovaného, jehož se žalovaný zbavil až v roce 2018.
28. Za této situace je podle odvolacího soudu, nepochybně nepříznivý dopad předběžného opatření na běžný život žalovaného odůvodněn shora uvedenými ustanoveními zákona, když postup žalovaného zcela zřetelně dává důvod k obavě, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, když ani ze strany odvolacího soudu není pochyb v tom směru, že nebýt přezkoumávaného rozhodnutí soudu I. stupně, by v souvislosti se zastavením exekuce na majetek žalovaného přicházelo v úvahu vydání shora uvedených prostředků zpět žalovanému s nebezpečím pro vymahatelnost pohledávky žalobce uvedené shora.
29. Odvolací soud se neztotožnil s úvahou žalovaného, podle níž by bylo účelnější složení shora uvedených prostředků do soudní úschovy, neboť za situace, kdy exekutoři obecně s uvedenou činností správy a opatrování prostředků určených pro věřitele mají zkušenosti (viz např. § 75 a násl. zák. č. 120/2001 Sb.) a kdy tato třetí osoba - exekutor nemá proti jemu soudem uložené povinnosti výhrad a proti napadenému usnesení se neodvolal, není důvodu napadené rozhodnutí uváděným způsobem měnit.
30. Konečně odvolací soud konstatuje, že neshledává důvodnou odvolací argumentaci žalovaného poukazujícího na nedostatečnou výši jistoty, jež by podle jeho názoru nemohla pokrýt případné škody způsobené nařízeným předběžným opatřením. V tomto směru odvolací soud konstatuje, že soud I. stupně ohledně jistoty postupoval podle o. s. ř. (§ 75b o. s. ř.), přičemž podle názoru odvolacího soudu již jen majetek žalobce obsažený v listinách založených v obchodním rejstříku, přesahující 12 000 000 Kč, dává dostatečnou záruku solventnosti žalobce pro případ, že by byl

v souvislosti s nařízeným předběžným opatřením zavázán k náhradě škody ve prospěch žalovaného.

31. Odvolací soud poukazuje i na § 75h o. s. ř., podle něhož dokud trvají účinky předběžného opatření, může předseda senátu vyzvat navrhovatele ke složení doplatku jistoty (§ 75b odst. 1 věta druhá) ve lhůtě 3 dnů; učiní tak jen na návrh toho, komu byla předběžným opatřením uložena povinnost. Jinými slovy, dospěje-li předseda senátu k závěru, že složená jistota zjevně nepostačuje k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by mohla vzniknout předběžným opatřením, vyzve navrhovatele bezodkladně, aby do 3 dnů složil doplatek jistoty ve výši, kterou stanoví s přihlédnutím k okolnostem případu. Jestliže navrhovatel doplatek ve lhůtě nesloží, jedná se o důvod pro zrušení předběžného opatření ve smyslu § 77 odst. 2 o. s. ř.
32. Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud napadené usnesení soudu I. stupně jako věcně správné podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
33. O náhradě nákladů předběžného opatření, včetně nákladů odvolacího řízení, rozhodne soud v řízení ve věci samé (§ 145 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 26. března 2019

JUDr. František Švantner v.r.
předseda senátu

